

Sygn. akt: III AUa 574/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 grudnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Mirosław Godlewski

Sędziowie: SSA Janina Kacprzak

SSA Anna Szczepaniak-Cicha (spr.)

Protokolant: stażysta Paulina Działońska

po rozpoznaniu w dniu 13 grudnia 2012 r. w Łodzi

sprawy **T. K.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O.**

o wysokość świadczenia,

na skutek apelacji wnioskodawczyni

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu z dnia 3 lutego 2012 r., sygn. akt: V U 2278/11;

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 574/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 5 października 2011 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. przeliczył emeryturę T. K. przyjmując do podstawy wymiaru wskaźnik 108,68% obliczony wskutek uwzględnienia przeciętnej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z dwudziestu lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia.

W odwołaniu z dnia 29 listopada 2011 roku T. K. podnosiła, że podstawę wymiaru świadczenia ustalono wadliwie, przez co wysokość emerytury została zaniżona. Organ rentowy domagał się oddalenia odwołania.

Sąd Okręgowy w Kaliszu wyrokiem z dnia 3 lutego 2012 roku oddalił odwołanie ubezpieczonej.

Sąd Okręgowy ustalił, że T. K. uzyskała emeryturę od sierpnia 2007 roku. Do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia organ rentowy przyjął wówczas wynagrodzenie stanowiące podstawę wymiaru składek z lat 1973 - 2000 i z 2002 roku. W związku z wnioskiem T. K. o przeliczenie świadczenia, z uwzględnieniem wynagrodzenia z lat 1977 - 1987, organ rentowy przyjął do obliczeń podstawę wymiaru składek z lat: 1963, 1967, 1973-1988, 1998-1999, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 108,68%.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał odwołanie za bezzasadne. Emerytura odwołującej w 2007 roku obliczona została według zasad określonych w art. 15 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, tj. od podstawy wymiaru z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia, gdyż ten wariant był najkorzystniejszy. Nadal tak obliczona emerytura jest dla odwołującej najbardziej korzystna i odpowiada prawu materialnemu. Sąd Okręgowy zważył nadto, że nie jest możliwe proponowane przez odwołującą obliczenie emerytury od wynagrodzenia z dziesięciolecia: 1977-1987, albowiem to dziesięciolecie, z wyjątkiem 1987 roku, wykracza poza 20 lat poprzedzających rok złożenia wniosku o emeryturę.

Sąd pierwszej instancji nie dopatrył się także możliwości skorygowania obliczonych przez ZUS procentowych relacji wynagrodzenia ubezpieczonej za każdy rok, do rocznej kwoty przeciętnego wynagrodzenia, którą ogłasza się za każdy rok kalendarzowy dla celów emerytalnych. Zakład dokonując takich obliczeń prawidłowo zastosował uregulowanie zawarte w art. 15 ust. 4 pkt 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Wskazywany przez odwołującą sposób ustalania podstawy wymiaru odnosi się tylko do wartości kapitału początkowego. Wnioskodawczyni ma przyznaną emeryturę w wysokości wynikającej z art. 53 ustawy. Obliczanie emerytur z uwzględnieniem zwaloryzowanej wartości kapitału początkowego odnosi się jedynie do osób urodzonych po 31 grudnia 1948 roku, co wynika wprost z art. 24-26 ustawy, a zatem nie dotyczy emerytury wnioskodawczyni, urodzonej w dniu (...). Z powyższych względów Sąd Okręgowy odwołanie oddalił na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Wyrok ten T. K. zaskarżyła apelacją w całości. Sformułowała zarzut naruszenia prawa materialnego, tj. art. 174 ust. 3b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS przez jego niezastosowanie, co w konsekwencji doprowadziło do błędnego ustalenia wskaźnika podstawy wymiaru świadczenia, skutkując orzeczeniem niższej emerytury.

W świetle tego zarzutu wniosła o zmianę wyroku przez ustalenie, że T. K. przysługuje wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia 144,10%, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu podniosła, że w związku z nowelizacją ustawy o emeryturach i rentach z FUS z dnia 28 lipca 2011 roku, do przepisu art. 174 dodany został ust. 3b, który dokładnie określa, jak powinno się obliczać wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia, jeśli tylko przez kilka miesięcy danego roku ubezpieczony pozostawał ubezpieczeniu. Do obliczania podstawy przyjmuje się wówczas sumę kwot przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za ten rok kalendarzowy, odpowiednio do liczby miesięcy pozostawania w ubezpieczeniu. Zdaniem skarżącej Sąd Okręgowy bezzasadnie ten przepis pominął, choć jego zastosowanie prowadzi do ustalenia wyższego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru świadczenia wnioskodawczyni.

Sąd Apelacyjny w Łodzi zważył:

Apelacja ubezpieczonej nie jest zasadna.

Skarżąca ponowiła w apelacji te wywody, które legły u podstaw konstrukcji odwołania i do których adekwatnie odniósł się Sąd Okręgowy w pisemnych motywach wyroku. Sąd Apelacyjny podziela dokonane ustalenia faktyczne przyjmując je jako własne. Prawidłowa jest również subsumcja.

Istota apelacji T. K. sprowadza się do twierdzenia, że jej emerytura została bezpodstawnie zaniżona z powodu zastosowania wadliwych zasad ustalania podstawy wymiaru świadczenia. Apelująca zaproponowała obliczenie wysokości swej emerytury przez zastosowanie do kolejnych lat ubezpieczenia, poczynając od 1975 roku, regulacji art. 174 ust. 3b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.).

Przepis ten dodany został przez art. 1 pkt 3 lit. b) ustawy z dnia 28 lipca 2011 roku (Dz.U. Nr 187, poz. 1112) zmieniającej ustawę o emeryturach i rentach z FUS z dniem 23 września 2011 roku i dotyczy wyłącznie sposobu obliczania kapitału początkowego.

Zważyć należy, że kapitał początkowy jest ustalany dla osób urodzonych po 1948 roku, które przed 1 stycznia 1999 roku wykonywały pracę lub inną działalność objętą ubezpieczeniem społecznym i w związku z tym opłacały składki na to ubezpieczenie. Najprościej rzecz ujmując - kapitał początkowy oblicza się po to, aby okresy składkowe i nieskładkowe sprzed 1 stycznia 1999 roku „zamienić” na kwotę umownego kapitału, stanowiącego punkt wyjścia dla kapitału zbieranego już ze składek na ubezpieczenie emerytalne, wpłacanych po dniu 1 stycznia 1999 roku. Ustawodawca w pierwotnej wersji art. 174 ust. 9 przewidział, że kapitał początkowy oblicza się dla osób legitymujących się stażem ubezpieczeniowym w wymiarze co najmniej 6 miesięcy i 1 dzień. Osoby z krótszym stażem ubezpieczeniowym, nawet składającym się z samych okresów składkowych, nie mogły mieć ustalanego kapitału początkowego. Budziło to poważne wątpliwości, skoro emerytura w nowym systemie ma być pochodną składek wpłacanych przez całe życie. Wprowadzony w art. 174 ust. 3b zapis spowodował, że kapitał początkowy może być już obliczony również za staż ubezpieczeniowy krótszy, niż 6 miesięcy. Powstała bowiem możliwość przyjęcia do obliczeń stażu ubezpieczeniowego wyrażonego w dniach, a nie tylko w pełnych latach, jeżeli jest to korzystniejsze dla ubezpieczonego. Taki jest rzeczywisty cel regulacji zawartej w art. 174 ust. 3b, która dotyczy wyłącznie dodatkowej możliwości obliczania kapitału początkowego za staż ubezpieczeniowy krótszy niż 6 miesięcy i 1 dzień - dla osób, które po raz pierwszy w danym roku kalendarzowym przystąpiły do ubezpieczenia społecznego.

Całkowicie bezpodstawny jest apelacyjny zarzut naruszenia prawa materialnego przez niezastosowanie art. 174 ust. 3b ustawy emerytalnej do obliczenia wysokości emerytury T. K.. Ubezpieczona jest osobą urodzoną (...) i nie pobiera emerytury z nowego systemu, dotyczącego osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, dla których ustala się kapitał początkowy - art. 173 ust. 1 ustawy emerytalnej. Emerytura T. K. nie jest wypłacana w (nowym) systemie zdefiniowanej składki. Wysokość emerytury obliczona została (według starych zasad) na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej, a więc bez żadnego związku z instytucją kapitału początkowego. Nadto, jak wynika z powyższych rozważań, przepis art. 174 ust. 3b ustawy o emeryturach i rentach z FUS w ogóle nie dotyczy możliwości przeliczania podstawy wymiaru kapitału za kolejne lata pozostawania w ubezpieczeniu, a więc w sposób, który zaproponowała apelująca.

Mając powyższe na uwadze Sąd drugiej instancji oddalił bezzasadną apelację ubezpieczonej z mocy art. 385 k.p.c.